

Oponentka: PhDr. Michaela Ottová, Ph.D.

Kateřina Hladká: „Madona kláštera augustiniánů kanovníků v Třeboni“

Posudek oponentky:

Nelehkým cílem bakalářské práce Kateřiny Hladké se stalo monografické studium Třeboňské Madony. Společně s Madonou z Třeboně jsou studovány i další dvě příbuzné pozdně krásnoslohé sochy – Madona z Vimperka a Madona z Chlumu u sv. Máří.

První kapitola obsahuje stručné popsání společenského a kulturního kontextu doby kolem roku 1400 a též fenoménu krásného slohu. Nelehká úloha představení problematiky krásného slohu nemůže být bakalářskou prací zdaleka vyčerpána, takže není zcela na místě autorce vytýkat jistou schématicčnost a omezenost pohledu, či nízkou míru propracovanosti uvedené problematiky. Nicméně i v této části práce prokázala autorka obratnost a samostatnost v anotaci vybrané odborné literatury. Na stejný problém bychom mohli poukázat taktéž v bibliografickém přehledu, který si ani nemohl klást za cíl úplnost. Vzhledem k šíři tématu a zaměření práce jde opět jen o omezený výsek vážící se buď pouze ke třem studovaným sochám mariánské ikonografie nebo k širšímu kontextu pražského uměleckého centra. V souhrnu dosavadní literatury k tématu je nutné autorce vytknout, že nelze v přehledových syntetických pracech o madonách krásného slohu uvádět na na stejném stupni důležitosti Alberta Kutala, Jaromíra Homolku a Milenu Bartlovu (s. 17). Milena Bartlová v katalogu k vídeňské výstavě z roku 1990 sice představila model vývoje krásného slohu, ten ovšem vychází převážně z výsledků bádání obou zmíněných badatelů.

Vlastním těžištěm bakalářské práce je monografické představení Třeboňské Madony, společně s krátkou historií kláštera a zejména s důkladným rozбором restaurátorské zprávy Věry Frömlové. Chvályhodný je též formální rozbor sochy, který ovšem upřednostňuje srovnávací analýzu sochy s Madonou z Vratislavi a Českého Krumlova před důsledným popisem sochy samotné (s. 23-26). Důkladným srovnáním s oběma sochami dochází autorka k pochybnosti o významu komparací s Krumlovskou Madonou, a oprávněně se ptá, zda ji skutečně můžeme považovat za vzor pro Třeboňskou Madonu (hypotéza o ztraceném vzoru před Krumlovskou madonou). Dostává tak problém Třeboňské madony do jiné souvislosti, což je pozitivní. Dále autorka znovu zvažuje „předkotalovské“ názory o starším datování Třeboňské madony a nabízí hypotézu o ranější době jejího vzniku, kterému by velmi dobře odpovídalo i svěcení kostela v roce 1392. Zde autorka předvedla svoji dobrou připravenost pro badalskou práci, neboť analyzuje, srovnává, konfrontuje svoje i cizí názory a kriticky je vyhodnocuje (zejména s. 29-30).

Další dvě kapitoly pojednávají o Madoně z Vimperka a z Chlumu u sv. Máří. První Madona se bohužel nedá přímo studovat, proto se zde omezuje autorka pouze na zjištění z literatury. Při schopnostech autorky je třeba litovat, že neprovedla hlubší analýzu Madony z Chlumu, která by i dalšími srovnáními s mladšími díly mohla přispět k přesnějšímu zařazení (dočkáme se toho, doufám, v pokračování této práce). V kapitole o chronologickém zařazení se pokouší autorka srovnat všechny tři Madony mezi sebou, což je jistě úkol opět překračující záměr i cíl bakalářské práce. Práci završuje velmi skromný závěr, který prezentuje autorčin přístup a sympatické pochybnosti nad dosaženými výsledky.

Poznámky k textu:

s.9- symbolika barvy Madony ze Šternberka – viz R. Suckale in: Parler und. Schöne Stil

s. 20- samotné svěcení oltáře v roce 1382 nutně neimplikuje přítomnost oltářního nástavce se sochou. Vyloučit se to ale nedá.

s. 28 – sv. Kateřina není v Toruni, ale v Poznani v Národním muzeu. Pochází pravd. ze Slezska.

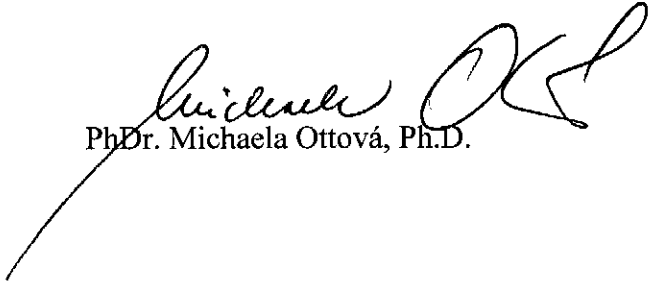
s. 39 doporučuji ujasnit terminologii používání pojmů „replika a variata“ a takéž “kopírování předlohy“

s. 40 cestou k hledání kompozičních variant Madony z Třeboně by mohlo být přehlédnutí jihočeského materiálu 1. poloviny 15. století

I přes uvedené těžkosti, se kterými se autorka potýkala ve zpracování literatury ke složitému tématu krásného slohu a zejména v hodnocení vývojových modelů, je třeba zdůraznit, že samotné zpracování Madony z Třeboně přesahuje kriteria kladená na bakalářskou práci. Doufám, že autorka vyčtené téma neopustí a bude krásný sloh širěji a hlouběji zkoumat i v práci diplomní.

Doporučuji bakalářskou práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako „v ý b o r n o u“.

V Praze dne 21. srpna 2007

PhDr. Michaela Ottová, Ph.D.